

แนวปฏิบัติในเรื่อง การพึ่งพาบุคคลที่สาม

“พึ่งพาบุคคลที่สาม” หมายความว่า การที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา 16 พึ่งพาสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา 16 ซึ่งเป็นบุคคลที่สาม ให้ตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ทั้งนี้ไม่หมายความรวมถึงการจัดจ้างบุคคลภายนอกหรือการจัดตั้งความสัมพันธ์ในลักษณะตัวแทน ดังนั้น เพื่อความมั่นใจว่าการพึ่งพาดังกล่าว จะไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในด้านการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย สหกรณ์จึงต้องพิจารณาพึ่งพาบุคคลที่สามที่มีสถานภาพเป็นผู้มีหน้าที่รายงานที่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง เรื่อง การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ซึ่งมีระบบปฏิบัติงานตามกฎหมายดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ

ในกรณีสหกรณ์ประกอบกิจการให้บริการแก่ลูกค้าโดยอาศัยข้อตกลงทางธุรกิจกับสถาบันการเงินอื่นในการขายผลิตภัณฑ์หรือควบรวมการให้บริการของทั้งสองฝ่ายแก่ลูกค้าเพื่อประโยชน์ของสหกรณ์ สถาบันการเงินที่ตกลงร่วมและตัวลูกค้า อาจทำให้ต้องมีการพึ่งพาหรือเกิดภาวะแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในการปฏิบัติตามกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ในขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการเผชิญหน้าหรือขอข้อมูลจากลูกค้า ดังนั้น กรณีที่มีการตกลงร่วมกันให้บริการแก่ลูกค้า สถาบันการเงินที่ตกลงร่วมอาจรับหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการหลักในการให้บริการลูกค้าและรับลูกค้า อาจทำให้สหกรณ์ต้องพึ่งพาสถาบันการเงินนั้นในขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลของลูกค้าเมื่อเริ่มสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจ

หลักการสำคัญในการพึ่งพาบุคคลที่สาม ในกรณีที่สหกรณ์ต้องพึ่งพาสถาบันการเงินอื่นในการตรวจสอบข้อมูลของลูกค้า สหกรณ์จะปฏิบัติดังนี้

(1) พึ่งพาได้เฉพาะในกระบวนการจัดให้ลูกค้าแสดงตน การประเมินผลเบื้องต้นในการขอข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อระบุตัวตนและพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้า ข้อมูลการระบุผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงและข้อมูลในการพิสูจน์ทราบผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงอย่างเหมาะสม วัตถุประสงค์ในการสร้างความสัมพันธ์หรือในการทำธุรกรรมจนถึงขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อตามที่กฎหมายกำหนด โดยการพึ่งพาอาจอยู่บนเงื่อนไขการปฏิบัติการของบุคคลที่สาม กล่าวคือ สหกรณ์อาจไม่มีอำนาจในการกำหนดระบบปฏิบัติการในการจัดให้ลูกค้าแสดงตน ระบุตัวตนหรือดำเนินการตรวจสอบกับรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด เนื่องจากเป็นการพึ่งพาที่สหกรณ์ต้องอาศัยบุคคลที่สามในการช่วยดำเนินการตามขั้นตอนในข้อ (1) ตามระบบปฏิบัติการที่บุคคลที่สามถือปฏิบัติหรือมีนโยบายกำหนดไว้อยู่แล้ว (ซึ่งต่างจากการจ้างตัวแทนหรือผู้ให้บริการภายนอกมาดำเนินการให้ ซึ่งกรณีนี้สหกรณ์มีอำนาจในการกำหนดกรอบข้อตกลงให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของตนได้) ดังนั้นสหกรณ์ต้องมั่นใจได้ว่า บุคคลที่สามที่ได้ทำการพึ่งพานั้นมีระบบปฏิบัติการในการดำเนินการข้างต้น รวมถึงมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าตามกฎหมายและต้องได้รับการกำกับและตรวจสอบจากสำนักงาน ป.ง. หรือหน่วยกำกับหรือจากหน่วยงานที่มีอำนาจอย่างเหมาะสม

(2) สหกรณ์จะมีข้อกำหนดให้บุคคลที่สามส่งข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการระบุตัวตนและพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้า ข้อมูลการระบุผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงและข้อมูลในการพิสูจน์ทราบผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงอย่างเหมาะสม วัตถุประสงค์ในการสร้างความสัมพันธ์หรือในการทำธุรกรรมจนถึงขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดโดยทันที และจะมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดส่งเอกสารหลักฐานของข้อมูลข้างต้น หรือข้อมูลอื่นของลูกค้าในทันทีเมื่อมีการร้องขอ

(3) การพึ่งพาในการเก็บรักษาข้อมูล สหกรณ์สามารถพึ่งพาให้บุคคลที่สามเก็บรักษาข้อมูลลูกค้าที่ได้ในขั้นตอนการดำเนินการตามข้อ (1) เพื่อตนได้ หากบุคคลที่สามยินยอม ทั้งนี้ความรับผิดชอบในการเก็บรักษาข้อมูลยังคงตกอยู่กับแก่สหกรณ์ ดังนั้นในการพึ่งพาบุคคลที่สาม ควรจะมีข้อตกลงที่มั่นใจได้ว่า บุคคลที่สามจะดำเนินการเก็บรักษาข้อมูลที่ได้ดำเนินการตามข้อ (1) และสามารถส่งข้อมูลดังกล่าวให้แก่สหกรณ์ได้เมื่อร้องขอตาม (2) หรือให้สำเนาข้อมูลดังกล่าวส่งให้สหกรณ์ (ถ้าบุคคลที่สามยินยอม)

(4) กรณีบุคคลที่สามมีที่ตั้งและดำเนินการอยู่ในต่างประเทศ สหกรณ์จะนำระดับความเสี่ยงของประเทศนั้นมาประกอบการพิจารณาความน่าเชื่อถือของบุคคลที่สามดังกล่าวด้วย

(5) สหกรณ์ตระหนักเสมอว่า สหกรณ์ยังคงมีหน้าที่และความรับผิดชอบในกรณีที่กระบวนการในข้อ (1) เกิดความบกพร่อง แม้ว่าความบกพร่องนั้นจะเกิดจากระบบการปฏิบัติการของบุคคลที่สามก็ตาม เนื่องจากสหกรณ์ยังคงมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินการตามกฎหมายในข้อ (1) กับลูกค้าอยู่เสมอ ดังนั้นสหกรณ์จะขอข้อมูลหรือตรวจสอบให้มั่นใจได้ว่า การพึ่งพาบุคคลที่สามรายหนึ่งรายใดนั้นจะไม่ทำให้สหกรณ์เกิดความเสี่ยงในการรับผิดชอบต่อการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (ทั้งนี้ หากพบว่ามีระบบปฏิบัติการที่บกพร่องต่อหน้าที่ตามกฎหมายในการดำเนินการตามข้อ (1) นอกจากสหกรณ์จะต้องรับผิดชอบในส่วนของการดำเนินการต่อลูกค้าต้นแล้ว บุคคลที่สามก็ย่อมต้องรับผิดชอบในความผิดเดียวกันด้วย เพราะด้วยข้อตกลงที่ร่วมให้บริการแก่ลูกค้า บุคคลที่สามก็ยังคงมีความรับผิดชอบกรณีเกิดความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ในข้อ (1) เช่นกัน)